

KIADJA:

**A Heves megyei TST
agitációs és propaganda bizottsága**

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS HAZAI TÖRTÉNETÉBŐL II.

Tekintettel arra, hogy az I. részhez semmilyen megjegyzés nem érkezett, kénytelen vagyok tovább folytatni. 1959-ig jutottunk el, amikor már rendszeresen megrendezték az országos bajnokságokat.

- 1951. Mérőföldkövet jelent a történelemben, mert megjelent az első szabályzat, a Természetjárás Versenyszabályzata címen. Ekkor még mindig a csapatverseny az uralkodó. A hivatalos sportszervek kezdik "elfedezni" a tájékozdási futást.

- 1952. Megjelenik az első országos egyéni bajnokság. /:Csak megje-gyezni akarom, hogy északon nincs csapatbajnokság, csak váltó.:/

- 1953. Természetjárás Versenyszabályai - új kiadásban jelenik meg, és már némi fejlődés is látható.

Ebben az időben a kupa - és egyesületi versenyek dominálnak, és ezek fejlesztették ki a bajnoki rendszert.

Megjelenik a minősítés is, amely már nem turázói. Indul az osztályozott csapatbajnoki rendszer. Célja a sportág elismertetése, a versenyzők differenciálása.

Érdekeség a természetbarát öttusa, amelynek első száma futóverseny, és csak maximális idő van megadva.

- 1954-55: Lassu, de további fejlődés.

- 1956-ig problémás volt a nemzetközi kapcsolatok felvétele. 1956 nyarán bolgár és csehszlovák versenyeken jártak futóink, klub-cserék alapján.

- 1957. A Természetjáró Tájékozdási Versenyek Szabályzata - új dolog, kezd iltatni a sietés és az azonos tájékozdási feladat megoldásánál az idő is számít.

Ma öt OB-s klub van, felmerül az igény, hogy legyen nemzetközi verseny is. Az első a Balaton Kupa, amelyen cseh és bolgár versenyzők vesznek részt.

- 1958. Az Országos Szövetség rendezi a Balaton Kupát. Erősödnek a nemzetközi kapcsolatok. Különösen a Budapesti Pedagógus van erős hatással - nemzetközi kapcsolatai révén - a magyar irányvonalra.

- 1961. Megalakul az IOF /:Internationale Orientierungslauf Föderation; Nemzetközi Tájékozdási Szövetség.:/.

Hazai vonatkozásában is sok újat hozott.

- 1962. Az IOF megrendezi az első Európa Bajnokságot. Először csak egyéni volt, Lötén /:Norvégia.:/.

- 1963. Tájékozdás - versenyszabályzat új alapokon, ez már komoly lépést jelentett az "Északi" stílus felé.

- 1964. II. EB. Megjelenik a váltóbajnokság is. Les-Brassus /:Svájc.:/.

- 1966. III. EB. és I. VB. Fiskars /:Finnország.:/. Magyarország valamennyin részt vesz. Több-kevesebb sikerrel, de a fejlődés lemérhető. Megjelenik a színes térkép, amely nagyot lendített a sportágon, de sajnos tiszavirág életűnek bizonyult.

- 1967. Újjá alakul a VB, új színlélet, átszervezések, új bajnoki és minősítési rendszer. A tájékozdási futás nagyot lépett előre hazánkban.

- 1968. Új versenyszabályzat, amely még csak tervezete egy még újabbnak, nemzetközi térképjelek bevezetése.

Röviden ennyi adat állt rendelkezésemre, sportágunk hazai fejlődéséről. Amennyit lehetett, igyekeztünk közzétenni. Kérem azokat, akiknek adatok, események vannak a tarsolyukban, vagyennek annyi fáradságot, hogy írják meg véleményüket az előzőekkel kapcsolatban, és egészítsék ki azokat. Ekkor talán kevesebb ok lesz panaszkodni, hogy nincs kellő szakirodalmunk.

/tc/

Az IOF /:Nemzetközi Tájékoztató Szövetség:/ Térképbizottsága a versenytérképek pontosságáról tárgyalt.

Az IOF Mitteilungsblatt 1966/67. száma alapján.

"Az ülésen elnöklő Jan Martin Larsen bevezetőül a versenytérképek pontosságának fogalmáról beszélt. Féltegetéseit Ernst Spiess professzor egészítette ki különböző alapvető szempontok tárgyalásával. A megbeszélésen az derült ki, hogy még nincs egységes irányvonal a versenytérképek pontosságára vonatkozóan. Előbb alapvető vizsgálatokat kell végezni az iránymenetek és a futók távolságmérésének kérdésében, hogy konkrét módon meghatározhassák a versenytérképek pontossági követelményeit. A térképet csak akkor lehet pontosnak tekinteni, ha a futó helyes tájolókezeléssel és helyes távolságbecsléssel semmi lényeges hibát nem talál.

A térképek készítőjének azonban elő kell írunk, hogy milyen pontossággal kell dolgoznia. Spiess professzor erre vonatkozóan vizsgálatokat végzett és azt mondhatjuk, hogy egyszerű terep esetén az 1:25000 méretarányu versenytérképen ideiglenesen elfogadhatunk 10,4 mm közepes hibát. Itt 10,5 mm az 1:10000 méretarányu helyesbitésnél alkalmazott térképen a helyesbitéskor van megengedve, 10,4 mm az 1:10000 méretarányu tisztázati rajzon, s az 1:25000 méretarányu nyomtatás hibája 10,2 mm lehet.

Gyakori hibaforrás, amit meg kell szüntetnünk, hogy a munkához nem mérettartó rajzlapokat és nyomdai papírt alkalmazunk.

Ernst Spiess professzor számításait a versenytérképek pontosságáról el kell küldje 1967. szeptember végéig 40 példányban Jan Martin Larsenhez, aki megvitatásra szétküldi az összes IOF tagországnak, ill. levelező tagnak.

A tájékoztató versenytérképek formahűsége és részletgazdagsága.

Ebben a kérdésben is azt eredményezte a vita, hogy még sok részletet kell tisztázni a különböző országok térképügyekkel foglalkozó személyei közt, kölcsönös tájékoztatás útján.

Ehhez is fog vitaanyagot kidolgozni Spiess professzor, s ezt szétosztás céljára átadja Jan Martin Larsen-nek.

Hosszas vita után ebben a kérdésben a Térképbizottság a következőket rögzítette:

Minden terepet a neki legjobban megfelelő szintvonalközzel kell ábrázolni. Az egész térképnek, és nem csak a pontok környékének kell részletdusnak lennie.

Egy részlet többnyire csak akkor ábrázolható áttekinthetőnek, ha a legkisebb mérete legalább a 0,3-0,5 mm-t eléri. Kisebb formák csak úgy ábrázolhatók, ha az illető terepen csak egyenként fordulnak elő. Ezeknek az alakzatoknak azonban méreten felülieknek kell lenniük, és legalább a fent megadott minimális nagyságban kell ábrázolni, miközben a környezet méretarányosságát meg kell őrizni.

A formahű ábrázolás alapvető feltétele a térképkészítésnek."

A további anyaggal - úgy hírlik - még mindig adós a Térképbizottság. Ennek megfelelően késik a magyar térképnormák kidolgozása is. Reméljük, hogy az itt ismertetett alapelvek nem sokban változnak majd. Kísérletképpen meg kellene próbálni, lehet-e ezeket nálunk alkalmazni. Nagyobb versenyek térképeit próbáljuk ennek megfelelően javítani.

Az első fecske...

Egerben, a Szépasszony-völgyben került megrendezésre a városi, járási, éjszakai, egyéni bajnokság, a vártnál több indulóval. A versenyértés-többől mindenki megtudhatta a verseny színhelyét, hiszen a találkozó a Szépasszony-völgyi Kódán csárdánál volt. Ez tette egyesek részéről irreálisá a versenyt. Akinak volt ideje az kimehetett terepszemlét, sőt térképes edzést is tartani. Aki nem ért rá, az magát okolhatja. A pályakialakítás és a pontelhelyezés meglehetősen jól sikerült, egy III. osztályu bajnoksághoz képest. Ezért a dicséretet a pályakitűzők érdemlik. Magáról a rendezésről azonban ugyancsak nem lehet elmondani. A versenyzőket megérkezésükkor egy párás borospincébe tessékelték be, ahol ugyancsak emelkedett hangulat volt. Már nem a versenyzők és rendezők részéről, hanem a környező "jó borivók" körében. A versenyzőket nem fogadták tűzoltó zenekarral, hol ettük néhány illuminált cigány húzta a talpalávalót. Amennyiben kedvük támadt a versenyzőknek, be is melogithettek.

- Köszönjük a féltő gondoskodást! -

A célbaérkezés után a versenyzőket még meglepetések sorozata várta. Gyenge tüdejüket nem tette próbára a borospince füstös, nyirkos levegője, mert a verseny után már szabad ég alatt öltözködhettek. Aki ingnyt tartott az éjszakai "mitting" után a mosdásra /:véleményem szerint az indulók mindegyikének szüksége volt erre az amugyis elengedhetetlen cselekedetre, mert a mezőny nagy része térdig - egyesek nyakig - sárosan értek be:/, az választhatott: vagy megkockáztatta a kertvendéglő udvarán lévő szabadtéri termálvizű /:vizhőmérséklet 19-20°C:/ fürdőszobában a csutakolást; vagy amennyiben vastag bőr volt a képén, átsétált a II. osztályu éjszakai mulatóra és betért a mosdó című helyiségbe. Szerencsénkre ez nem következett be - a tájékozódási futók jó-neveltségéből kifolyólag -, mert ez is egy alkalom lett volna, hogy lehúzzák rólunk a "vizes lepedőt".

Mivel ez a verseny utáni kis epizód nem befolyásolta az eredményeket, nagyjából a vártnak megfelelően alakult.

FF. III.o. távolság 8100 m, menetidő 350 p.

1. Vincze Róbert /Bervai Vasas/ 104 p. 45 mp. /II.o./;
2. Harsányi János /Ped. Főisk./ 113 p. 03 mp. /II.o./;
3. Novák Dezső /Egri Spart./ 150 p. 25 mp. /IV.o./;
4. Stalmájer László /E. Spart./ 153,25 p. /IV.o./;
5. Nemes Gy. /Bervai Vasas/ 172,00 p. /IV.o./
6. Barta J. /Bélapátf. E./ 193,20 p. /IV.o./
7. Kecskés J. /Bervai Vasas/ 181,00 p. /100 /IV.o./;
8. Pelyhe S. /Bélapátf. E./ 186,00 p. /100 /IV.o./;
9. Horváth A. /Bervai Vasas/ 192,00 p. /100 /IV.o./;
10. Végcheső /Ped. Főisk./ 84,16 p. /700 /IV.o./;
11. Benyó B. /Ped. Főisk./ 109,10 p. /700 /IV.o./;
12. Fügedi J. /Bervai V./ 126,00 p. /800 /IV.o./;
13. Bárdos D. /Bélap. E./ 193,20 p. /900 /IV.o./

IF. III.o. távolság 5000 m, menetidő 210 p.

1. Bálint L. /Bervai Vasas/ 110,45 p. /ezüst/;
2. Török L. /Egri Kinizsi/ 116,30 p. /ezüst/;
3. Kovács G. /Bervai Vasas/ 119,40 p. /ezüst/;
4. Molnár Gy. /Egri Kinizsi/ 123,05 p. /bronz/;
5. Ollei M. /F.abonyi Gimn./ 126,20 p. /bronz/;
6. Németh Gy. /Bervai V./ 128,45 p. /bronz/;
7. Szakál I. /Egri Kinizsi/ 131,41 p. /bronz/;
8. Argyilán J. /Egri Spart./ 167,15 p.;
9. Eged J. /Bervai V./ 164,50 p. /100/;
10. Erdélyi A. /Bervai V./ 168,15 p. /100/;
11. Sike K. /Bervai V./ 201,15 p. /100/;
- 12-14. Antal M. /F.abonyi Gimn./ 86,15 p. /900/;
- 12-14. Gál T. /F.abonyi Gimn./ 107,40 p. /900/;
- 12-14. Mező O. /F.abonyi Gimn./ 110,50 p. /900/;

/-pé/

Matematikai szenzáció, vagy áprilisi tréfa?

Április 21-én került megrendezésre a járási nappali egyéni bajnokság, a festői Szarvaskő környékén. Örömhöz e gyönyörű vasárnapon "némi" úr is vegyült.

A verseny színhelyére érkezett versenyzők köszöntöttek az ébredező rendezőknek, pálinkás jóreggeli. Valami áprilisi tréfa folytán a 6 óra 30 perces rajt elcsuszott 8 óra 50 percre.

A versenypályán a tréfák egész sora várt bennünket. A térképraft távolsága az időrajttól legalább kétszerese volt a megengedettnek. Az előre berajzolt térképen a pont helyének beszurását nem találtuk meg, de a kör közepét még meg tudjuk bocsúlni. Nagy meglepetésünkre a 2-es és a 6-os pontnál a "kör közepét" a kör szélén találtuk meg. A 7-es pontot senki nem találta /:a hír szerint 300 méterrel odébb jobb ki-látást talált magának:/.

A 9-es befutópont nagyon illedelmes, udvarias volt a versenyzőkhöz. Kb. 200 méternyit előnkbe jött, és ott várt minket.

Ezután finis következett a célig, mely a megengedett hosszúság háromszorosára nyult meg.

A verseny eredményein meglátni ezeknek a hibáknak a hatását.

Tanulság: a versenyzőknek vagy új matematikai összefüggéseket, vagy új szabályokat kell megtanulni.

Vagy csak áprilisi tréfa volt??

/Versenyzők/

Szakszervezeti Kupa /1968. április 28./

Debrecen határában /:kb. 20 km:/ került megrendezésre a hagyományos Szakszervezeti Kupa. A Heves megyei versenyzők közül legjobban Erdélyi Sándor szerepelt. Az egriek sem nyújtottak kielégítő teljesítményt; pontkihagyás, kirándulás, valamint versenyen kívüli értékelés miatt.

Eredmények:

FF. II. 1. Konlói Gyula /DEAC/; 2. Erdélyi Sándor /MBSC/; 3. Lojek József /DEAC/.

Csapat: 1. DEAC; 2. MBSC; 3. DVTK.

EF. III. 1. Tancsik Béla /SBTC/; 2. Pál András /DEAC/; 3. Zydka János /MEATC/.

Csapat: 1. SBTC; 2. MEATC; 3. MEATC.

EW. II. 1. Bakos Erzsébet /Ceglédi Építő/; 2. Herczeg Magdolna /Hódm. FL.K.T./; 3. Jenevai Klára /Szegedi K./;

Csapat: 1. Ceglédi Építő; 2. Hódm. FL.K.T.; 3. Hódm. MEDOSZ.

IF. II. 1. Magyaros Imre /Püspökladányi MÁV./; 2. Mákos András /Ceglédi Építő/; 3. Pap Gyula /Püspökladányi MÁV./

Csapat: 1. Püspökl. MÁV.; 2. Ceglédi Építő; 3. Püspökl. MÁV.

IF. III. 1. Kovács Attila /Debreceni Ker. Szakköz./; 2. Kozékl. László /MBSC/; 3. Menicska Gábor /DVTK/.
Csapat: 1. Debreceni Ker. Szakköz.; 2. MBSC; 3. Debreceni BG. Közg. Techn.

IN. III. 1. Kereszturi Éva /Ózdi 102. ITSK./; 2. Úrge Éva /Egri Kínizsi/; 3. Némethi Mária /DVSC/.
Csapat: 1. Ózdi 102. ITSK; 2. DVSC; 3. Egri Kínizsi.

SZÓVA KELL TENNI!!!

A Szakszervezeti Kupán történt: A versenyzők érdeklődtek a verseny rendezőtől, hogy milyen a pálya eljövendője, szükséges-e hosszú alsó? Erre az egyik ellenőrzőbíró sporttárs megróttta őket, hogy ilyesmit nem illik kérdezni, mert ez a verseny titkos jellegét sérti, és a versenyzők szabálytalanságot követnek el.

Én már láttam olyan versenykiírást, ahol az egyéb jelszó alatt a kötelező felszerelés mellett fel volt tüntetve az ajánlott is. Ilyen például a hosszú alsó is. Ehhez mit szól az ellenőrzőbíró sporttárs? Vagy ő nem köztünk él, ő nem látja a változásokat, a fejlődést? Minden változik, előre halad, és vele együtt nekünk is kell haladni. Nem lehet csak rutinból megélni. Újabb dolgok jönnek, és aki nem veszi tudomásul, hogy az idő kereke forog, azt előbb-utóbb elgázolja.

- - - - -

Lassan haladnak a nemzetközi Dobó István Enlékverseny előkészületei. Igaz, a versenybizottság még csak a térkép-javításán dolgozik, pedig alig két hónap, és itt az a vészes dátum. Hogy sikerült ilyen alaposan elcsuszni?

Erekek több oka is van. Az a bizonyos színes-térkép akció, ami nem megy, és itt-ott mégis megy. No, meg azért egy kicsit az Országos Versenybizottság is hibás, mert hiába kilincselte a verseny rendezősége kötségbeesetten, hogy mi lesz? Lesz alaptérkép, vagy csináljunk fekete-fehér fotót csuftságnak? December eleje óta egy válaszlevél sem érkezett a hivatalos fórumoktól, és ez a tétlen várakozás bizony most nagyon érezteti a hatását.

Végül a versenybizottság is lehetett volna egy kicsit életrevalóbb, ha nem vár a központi segítségre, illetve nem-segítségre, hanem maga próbál más utat találni a jó térképhez.

Érdemes az ilyesmin elgondolkodni egy kicsit. Nem olyan sok nemzetközi versenyünk van, és ha így fogunk hozzájuk, hol fogunk kikötni?

- - - - -

HÍREK - ESEMÉNYEK

Három nap a Mátrában

Szombaton este a Hármashatárhegy Őrháznál beszélgető fiatalokra bukkantunk. Csak nem a husvéti locsolkodás elől menekültek? Dehogy, az MBSC itt rendezte meg hagyományos husvéti edzőtáborát ápr. 13-15-ig. Ez a három nap nagyszerű alkalom volt a barátság szálainak

erősítésére, de természetesen tapasztalatosaságára is. Szakosztályunk ezzel is növelte önbizalmát, hogy talán meg fogja állni a helyét az NB. I-ben. Táborunkban résztvettek a Mátra SC, L.E.S.E. és a Kékes SK sportolói is, s nem kis veszélyt jelentettek versenyzőinkre. Reméljük, hogy ez a "nitting" a jövőben egyre bővül és mind népszerűbbé válik szakosztályunkban is.

/Béres Deák József /

- - - - -

Jól sikerült ifjúsági meghívásos tájékoztatósi futóversenyt rendezett 1968. III. 24-én a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója tiszteletére az Ózdi 102.sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet Természetjáró Szakosztálya.

Különösen figyelmenre méltó és dicséretet érdemlő a rendezők munkája, ha figyelembe vesszük, hogy most rendeztek először tájékoztatósi versenyt.

A versenyen 53 versenyző állt rajthoz.

Eredmények:

IF. III.o. táv: 7750 m., szint: 420 m.

1. Ózdi Kohász SE. /:Bartha B., Hegedüs J./ 1:24.
2. Miskolci Zalka M. Techn. /:Verdó I., Bereznay L.:/ 1:47,30.
3. Miskolci Földes F. Gimn. /:Mezei F., Merényi J.:/ 1:49,20.

IN. III.o. táv: 4500 m., szint: 300m.

1. Ózdi MÚM 102.sz. /:Kereszturi É., Takács É./ 1:45,40.

- - - - -

Folytak a II. ODOT előkészületei, a versenybizottság már kész pályákkal és javított térképpel dicsekedhetett, amikor beszámolt a Versenybizottságnak az eddigi munkájáról. Reméljük, a verseny ideje alatt senkinek sem lesz miért szégyenkezniük.

Itt kell megemlíteni, hogy a járási és megyei ODOT-ok győztesei kerülhetnek csak fel az országosra. Tehát az egyes versenybizottságok gondolják meg, hogy kényelenszeretetből szabad-e elfelejteni egy-egy járási, megyei verseny megrendezését?

- - - - -

Versenybizottságunk pályázatot hirdet a nemzetközi Dobó István Emlékverseny jelvény- és plakát-tervének elkészítésére. A pályázat győztese 100,- Ft. jutalomban részesül.

Beküldési határidő: 1968. május 20.

- - - - -

Mint már előző számunkban hírül adtuk, Versenybizottságunk az idén is megrendezi ifjúsági tájékoztatói versenyzők továbbképző edzőtáborozását. A tábor helye: Szilvásvár, Ózdi Kohász Turistaház. Ideje: 1968. július 14-24-ig.

A tábornak résztvevője lehet minden olyan ifjúsági versenyző, aki tájékoztatói előképzettséggel rendelkezik és bizonyos számú versenyen már részt vett. A tábor résztvevőinek névsorát a fentiek és a tavaszi versenyeken elért eredmény alapján a Versenybizottság állítja össze. A szakosztályok május 30-ig küldhetik be javaslataikat a táborban résztvenni kívánó versenyzőkről. A tábor részvételi költsége: 100,- Ft. személyenként.

- - - - -

Versenybizottságunk új aktívával gyarapodott, Máté József személyében, aki a verseny-nyilvántartás vezetésével foglalkozik. Azt hiszen, a járási versenybizottságok már találkoztak is a névvel. Az ő feladata, hogy a megyében megrendezésre kerülő versenyek kiírásai, verseny- és eredményértékesítői elkészüljenek és időben eljussanak az illetékesekhez, valamint az, hogy a versenyek dokumentációs anyag helyesen elkészítve beérkezzen a megyei, ill. az országos Versenybizottsághoz.

Ezért kérünk minden versenybizottságot és versenybírószágot, hogy segítsék ezt a nehéz munkát, és igyekezzenek az egyes határidőket a lehetőségekhez képest betartani. Előre is köszönjük a fáradságot.

- - - - -

Versenybírói vizsga!

A levelező versenybírói tanfolyam vizsgája 1968. május 11-12-én lesz megtartva a tardosi Sporttáborban.

Jelentkezés a vizsgára 11-én este 18 órakor.

Az egyéb tudnivalókról a tanfolyam résztvevőit még külön értesítjük.

- - - - -

Jelenlévő versenyek:

Május 1. - Tájékoztatói /Kelet-magyar/ II.o. Honvéd Kupa.

Május 5. - Május 1. Emlékverseny.

Járásai városi III.o. váltóbajnokság.

IF., FN., IF., FN., SL., SF kategóriákban.

Május 12. - Bükk Kupa II.o. /Tájékoztatói/

Nevezési díj: 15,- Ft + hálódíj. Csekkszám: MNB 173.842-306.

Nevezési határidő: 1968. április 28.

Május 19. - Kilián György Emlékverseny.

Május 25-26. - Mazura Károly Emlékverseny.
Nevezési díj: I.o.-ban 45,- Ft.
II.o.-ban 35,- Ft. szenélyenként.
Határidő: 1968. május 4. Csekksz.: 37-309 /:ráírandó
Mazura Károly Táj. Futóverseny.:/
Cím: Ózdi Kohász SE Természetjáró Szakosztály
Ózd, I., Sportiroda.
Május 26-án: Megyei tanuló bajnokság II.o./IF IN SF SL/

ÉSZAKI SZÉL MEGRENDELÉSE:

Lapunk megrendelhető 1968. évre az MTS Heves megyei Tanácsa gazdálkodási és költségvetési folyószámlájára /:173.817-320:/ történő befizetéssel. Előfizetési díj 1968. évre /:április hótól:/ 9,- Ft.
/:A csekkszámra hátára rá kell írni: "Északi Szél".:/

Felhívás

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy lapunk színvonalasabbá tételére a tájékozással kapcsolatos cikkeket, megjegyzéseket szívesen fogadjunk és azokat esetenként a lapban leközöljük. Ezeket a cikkeket az MTS Heves megyei Tanácsa Tájékozási Versenybizottságának, Eger, Kossuth Lajos ut 9. /:Tanás Endre:/ címre kérjük küldeni.

"ÉSZAKI SZÉL" - megjelenik havonta. Ára: 1,- Ft. Lapzártá 20-án.

Felelős szerkesztő: Okos Péter.

Szerkesztők: Bácska György, Okos Ernő, Orosz Ildikó, Török István,
Vass Zoltán.

Kiadásért felelős: Tanás Endre.

1968. április 20.